

EEN HELDENSTRIJD

of

DE KAPITEIN DER BOSCHGEUZEN

EERSTE DEEL

DRIE-EN-TWINTIGSTE HOOFDSTUK

De Terechstelling van Heins

Het derde slachtoffer der helsche Inkwisitie, burger Heins, wachtte nu gelaten den dood af... Immers de martelaars volgden elkander snel op in dien gruwelijken tijd. Welke stad had niet haar bloedgetuigen?

De pastor van St. Walburgakerke trad in de cel. Zijn oogen stonden vol tranen en de hand, die hij zijn gemartelden vriend reikte, beefde zenuwachtig.

- Arme, arme man, zei hij droevig...
- Wat ben ik blijde u te zien... dank, dank dat ge gekomen zijt en Heins poogde zich op te richten.
- Blijf liggen, vriend... blijf liggen... ik zal mij bij u nederzetten... 'k heb grootelijks behoefte met u te spreken... wel is men wreed en onrechtvaardig jegens u geweest...
- En waar is Antoon? vroeg de gevangene heftig. Ik lees het op uw gelaat... hij wil niet komen... hij durft niet! Toch zou ik hem niet hard toegesproken hebben.
- Eilaas, ik heb hem uw verzoek overgebracht... hij is dikwijls afwezig, maar gisteravond bevond hij zich bij zijn moeder... en ik sprak hem een wijle...
- En wat zei hij? verberg mij niets, eerwaarde vader... ik kan nu alles hooren...
- Och vergeet hem...
- Zeg mij alles, ik bid het u...
- Welnu, ge wilt het weten... Antoon zei, dat hij geen uitstaans wilde hebben met een ketter...
- Heins verborg zijn gelaat in de handen en weende.
- Verdwaalde jongen... och! waarom vleide ik me ook nog met de hoop, dat hij komen zou... hij kan mij niet meer ontmoeten, neen hij kan niet... hij bracht mij hier, hij zendt me naar 't schavot... Neen schrik niet, eerwaarde vader, gij moet alles weten... Antoon heeft mij verraden... mij overgeleverd... Door zijn toedoen kwam dat boekje in mijn huis...
- Zwijg vriend... in den name van Jezus Christus en zijn gebenedijde moeder... zwijg toch! Antoon zou u verraden hebben... neen, niet waar, neen...
- Aanhoor mij, eerwaarde vader... ik zal u alles vertellen.
- En Heins deelde den priester mede wat er tusschen hem en den jonkman gebeurd was.
- Maar niets bewijst dat hij u daarom verraden heeft...
- Hij bezat een boekje, zijn moeder heeft het mij verteld... hij had schele Bert, dien diep verdorven kerel tot bondgenoot, dat weet ik...
- En ge verzwengt dat alles voor de rechters!
- Kon ik Antoon overleveren... hem betichten van ketterij... want aldus beschouwt men het bezit van een verboden boekje...

- Gij zijt grootmoedig...
- Ik moest zoo handelen... hoor! in 't aangezicht van den dood wil ik u een geheim openbaren...
- Toen de cipier op de deur klopte ten teeken, dat 't bezoek eindigen moest, ging de pastor van St-Walburga bleek en wankelend heen...
- Den volgenden dag werd Heins naar 't schavot gevoerd. Daar hij, volgens het vonnis der rechtbank, « zijn ketterije afgezworen had », werd hij niet met 't vuur, noch met den strop, maar met 't zwaard gestraft.
- Moedig stierf hij. Toen pater Antonius hem een kruisbeeld toereikte om het te kussen, rukte de martelaar 't crucifix den monnik uit de hand en riep met luide stem:
- Vol eerbied druk ik mijn lippen op 't beeld van mijn Verlosser, doch gij moogt het niet in uw met onschuldig bloed besmeurde hand houden... gij zijt geen dienaar des Heeren... Gij, die zacht moest wezen, zijt vol onverdraagzamen ijver... en gij dient hen, die ons volk niet door overreding, maar door dwang willen terugvoeren, gij dient hen door uw haat- en wraakzucht, uw gierigheid en gouddorst... Ik zeg u dit niet in bitterheid, want het past een stervende niet, bitter te zijn...
- Tromgeroffel verdoofde de stem van dezen braven burger en oprechten katholiek, wiens goederen door Neerlands tyrannen begerd werden.
- Heins zag naar de menigte... 't was of hij nog iemand zocht...
- Maar Antoon Ravels was er niet, durfde zijn slachtoffer niet zien sterven...
- Een geestelijke trad op het schavot... 't was de pastor van St. Walburga...
- Arme, arme vriend... ik kom om u te troosten... en gij zijt kalmer dan ik... 'k gevoele mijn zwakheid... 'k zou het volk moeten toeroepen, dat gij geen ketter maar een oprecht Katholiek zijt... maar 'k durve niet..., zei de priester met matte stem...
- 'k Danke u, dat gij gekomen zijt... 'k wilde het u niet vragen...
- Omdat ge mijn zwakheid kendet... neen, eerst durfde ik niet komen om u te bemoedigen, maar 'k moest toch... en zie ik kom met ledige handen, gij zijt sterker dan ik...

— Ik word gesterkt... De hoogbaljuw doet een teeken... mijn uurke slaat... vaarwel, vriend, vaarwel... o! ontferm u over Antoon... en over zijn moeder... en kniel nu nevens mij neder, laten wij samen bidden!

Hoornen schalden... en somber en hol klonk 't gebrom der doodsklokke... eens de zegeklok der Oudenaardsche burgers...

De scherprechter bond den veroordeelde een doek voor de oogen.

Nogmaals kuste Heins 't kruisbeeld, dat hij dan den priester overreikte, vouwde de handen tot een laatste, vurig gebed... en ontving den slag des doods...

Zijn bloed verfde 't zand en het hout van het schavot... De beul toonde het hoofd aan de menigte en plaatste het op een paal...

Maar was het schrik en vreeze die eensklaps de menigte beroerden, als een woelige zee...

Waren het kreten van angst of deernis die opstegen en 't tromgeroffel en hoorngeschal verdoofden?

De hoogbaljuw verbleekte en fluisterde Titelmans iets in 't oor..., de beul sprong vlug van 't schavot en vlood naar het stadhuis.

— De Geuzen zijn in de stad! vloog het van mond tot mond.

En dreigend klonk de strijdkreet van de mannen uit 't woud:

— Weg met de Inkwisitie... dood aan Titelmans en Corteville... leve de Geus!

De inkquisiteur had een oogenblik gesidderd, maar meer van woede dan van vreeze; zijn gelaat verried niet wat er in het gemoed omging, het stond koel en stroef... dreigend als altijd... Rustig lag de knuppel in de ruwe hand...

Maar Titelmans sprong op het paard van een soldenier, hief zijn stok omhoog en riep:

— Volgt mij, mannen... jaagt de menigte uiteen... doodt wie tegenstand biedt...

De inkquisiteur hitste zijn ros aan en snuivend sprong het dier tusschen de angstige menigte...

— In naam zijner Majesteit, onzen allerheiligsten Koning... ruimt baan! schreeuwde Titelmans en hij zwaaide

zijn vervaarlijk wapen, beukte het op het hoofd van ieder die hem nabij kwam en baande zich aldus een bloedigen weg...

De krijgsknechten volgden zijn voorbeeld en de hoogbaljuw, nu beschaamd over de les, die de inkquisiteur hem gaf, trachtte door zijn woestheid en drift den slechten indruk, welken hij op Titelmans gemaakt had, weg te nemen.

Angstige burgers en burgeressen snelden gillend door de straten, vreezend den dood die hen nazette... enkele mannen boden weerstand, losten hun vuurroer of sloegen met hun zwaard, maar zij ook moesten vluchten voor de krijgslieden, die luisterend naar de bevelen van hun overste, ordelijk en vastberaden voorttrokken, 't oproer reeds in zijn aanvang dempend...

En weldra waren pleinen en straten verlaten, de huizen gesloten, als verkeerde men in een doodenstad...

Waar bevonden zich nu de Geuzen, de kerels uit het woud, de verdedigers der vrijheid, de vijanden der Inkwisitie?

Titelmans en Corteville reden naar 't stadhuis terug en de eerste monsterde de gevallenen, hopende een levende te vinden en dezen tot een nieuw slachtoffer te bestemmen... Maar de gewonden waren verdwenen en slechts eenige lijken lagen in de eenzame straten. Ook die lichamen moesten het nog ontgelden, want de Inkwisitie kende geen genade, geen eerbied waar het ketters gold.

— Blommaert is niet bij de dooden, zei Titelmans spijtig... Hij was de opstoker van dit oproer... Toch zal ik hem trefpen... en de kastijding zal zwaar zijn!

De burgers sloten zich in hun huizen op...

Eenige Geuzen zwierven op de landwegen rond de stad.

Blommaert, Wybo, Dekkers en Deschepper waren samen.

— Mislukt... doemenis, doemenis... mislukt! riep Blommaert...

— Er zijn geen Geuzen meer, zei Deschepper somber. Onze mannen vloden bij den eersten schok...

— Ons plan was te haastig vastgesteld... wij handelden overijld, zei Wybo kalm.

— Vriend Kasper heeft gelijk, stemde Dekkers toe... We zijn niet genoegzaam voorbereid...

— Wanneer zullen we het dan zijn! barstte Blommaert

los! Titelmans martelt en moordt zonder ophouden... elken dag weergalmt ons stadhuis van 't gejammer der onschuldigen, van ketter en katholiek! Maar ik blijf hier niet... mijn Agnes rust in 't graf... mijn Pauwelken is voor mij verloren... en Deschepper heeft gelijk... hier zijn geen Geuzen meer! Ik zal heengaan...

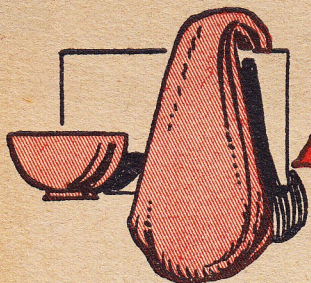
— Wij werden weer verraden, hernam Wybo... Waarom was Titelmans zoo kalm, en zijn krijgsmacht zoo sterk! Toen we in de stede kwamen stonden de poorten wijd open, maar met geweld moesten we ons een uitgang verschaffen... Er is een verrader onder ons...

— En ik verlaat deze streek en ga waar er wel Geuzen zijn, verklaarde Blommaert. Vervloekt dit land... die stad ginds...

De mannen verdwenen in het woud.

EEN

HELDEN

STRIJD

*of de kapitein
der boschgeuzen*

door A. HANS

EEN

HELDENSTRIJD

OF

De Kapitein der Boschgeuzen

door

A. HANS

EVANGELISATIE DRUKKERIJ

Groendreef, 67, Brussel

1926